

CURIERUL CREȘTIN

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UNȚADĂOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiuni se primesc după invoială

26

PARTEA OFICIALĂ

Numiri.

Mult Onoratul *Teodor Macrea* paroh, protopop onorar în *Budacul de sus*, tractul *Budacului*, la cerere proprie, a fost numit de paroh la *Reteag 1* și protopop al tractului *Reteag*.

Din șed. cons., la 12 Febr. 1940.

Nr. 351

Onoratul *Ștefan Teodorean*, paroh în *Românești*, este transferat, la cerere, în aceeași calitate la parohia *Valea Grosilor*, tractul *Dejului*.

Din șed. cons., la 3 Febr. 1940.

Nr. 703

Suplinirea învățătorilor concentrați

E cunoscută Veneratulul cler situația din multe comune, unde învățătorii sunt concentrați și nu se pot ține cursuri la școală. În multe părți, unde e cazul acesta, preoțimea a suplinit și până acum pe învățătorii concentrați. Totuși putându-se ivi și cazuri contrare, prin acestea impunem tuturor Venerațiilor *Frați*, ca sacră datorință, să facă suplinirea ori unde s'ar ivi, fiind de interes general național și cultural.

Din șed. cons., la 22 Febr. 1940.

Nr. 1180

Pentru biserica din Brezoi

Prin aceasta facem din nou un apel la Veneratul Cler, publicând din nou

în cele, ce urmează circulara noastră, Nr. 7870/39.

La întreprinderile forestiere din regiunea Brezoi, lucrează în permanență 500—600 muncitori lemnari, de confesiunea noastră, pe lângă, că anual se părăndează alte sute de lucrători, cari sunt din toate părțile Provinciei noastre bisericesti. Înființarea acolo a unei parohii, ridicarea unei biserici noi, sunt măsuri indispensabile.

De aceea, lăsăm Veneratulul Cler, să facă coletă în toate bisericile într'o Duminecă, după ce va fi anunțat înainte scopul ei. Rezultatul se va trimite la Onorata Administrație Capitulară cu referire la acest ordin și cu mențiunea pentru parohia Brezoi, raportând deodată prin M. Onoratele oficii protopopești acestui Ordinariat.

Din șed. cons., la 22 Febr. 1940.

Nr 1317

Privilegiul de 5% pentru Cooperative

Pentru orientarea preoțimei noastre, lăsăm să urmeze mai jos textul On. Ministerul Cultelor și Artelor, Direcția Contabilității, Nr. 6277/40, din 21 II. a. c.

„Avem onoare a Vă comunica, mai jos, circulara Nr. 466.330/1940, Oficiului central de licitație și Vă rugăm, să binevoiți a dispune, să se ia notă de cuprinsul ei, de știință și confirmare.

Ministru
ss. Indescifrabil

Director
ss. Indescifrabil

fi aceea pe care o pretinde ascultarea activă a Sfintei Liturgii. Pregătirea cea mai bună nu va consta nici din recitarea anumitor rugăciuni, mai mult sau mai puțin liturgice, căutate cu scrupulozitate în cărțile de rugăciuni.

Cât de elocventă e în privința acesteia Sf. Liturgie, și câte lucruri înălțătoare nu ne-ar putea spune, dacă am găsi răgaz, din când în când, să medităm asupra cuvintelor ce le știm pe dinafară! Sfânta Liturgie ascultată activ e cea mai bună pregătire pe care o putem oferi credincioșilor noștri pentru primirea cu vrednicie a sfintelor Taine.

Cuvintele: „*Pe toți sfinții pomenindu-i, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm*“ dau semnalul de începere a pregătirii la Sfânta împărtășanie. Iar rugăciunea zisă în taină în timpul ecteniei ce urmează, e și mai explicită. Numai să fie adusă la cunoștința celor mulți ca și ei cu noi să rostească: *Invrednicește-ne să ne împărtășim cu cereștile și înfricoșatele Tale Taine...*

Ectenia cererilor, cântată înaintea lui Isus prezent în Sfânta Euharistie de pe Altar, își are o semnificație mult mai profundă în acest loc al Sfintei Liturgii decât aceeași ectenie rostită sau cântată înainte de consacrare.

La fel *Tatăl nostru* după părerea liturgicștilor intră în Sfânta Liturgie ca un element de pregătire la Sfânta împărtășanie.

Dar cu deosebire sunt expresive cuvintele: *Sfintele Sfinților*, de obicei neînțelese de marele public. Ce impresie nu ar trebui să facă asupra sufletului creștin auzul lor: *Sfintele* (Taine) vi se dau vouă *sfinților*, vouă, celor sfințiți prin Botez și destinați să duceți o viață sfântă.

În timpul pricesnei credincioșii își vor face examenul de conștiință asupra gradului lor de sfințenie.

Cu frica lui Dumnezeu, cu credință

și cu dragoste să vă apropiați. Ascultătorii activi ai Sf. Liturgii vor fi convinși că de câte ori iau parte la Sf. Jerfă, de atâtea ori trebuie să răspundă acestei invitații a preotului, care nu poate rămâne un strigăt în deșert. Dacă nu se simt vrednici să se apropie de Sf. Potir, vor face cel puțin o cuminecare spirituală. În același timp din aceste cuvinte vor cunoaște pozițiile necesare pentru a se apropia cu vrednicie de Sfintele Taine: cu *frica* lui Dumnezeu, cu respectul cuvenit; cu *credință* în prezența lui Isus; cu *dragoste* față de Cel ce a rânduit aceste Taine.

Rugăciunea *Cred Doamne* și următoarele, rostite clar și fără grabă, vor complecta pregătirea credinciosului, care în momentul cuvenit va face o cuminecare sfântă.

Mulțumita, la fel ca și pregătirea, trebuie căutată tot în textul liturgic: *Rugăciunea de mulțumită*, în taină, a preotului, ectenia: *Drăpți împărtășindu-ne...*

Împărtășiți, spiritual cel puțin, mulțumind și primind binecuvântarea preotului și ieșind, nu vor uita peste zi sau peste săptămână că au cerut dela Domnul ca ziua întreagă, și fiecare zi, să o petreacă „*desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate*“ și că au promis, am promis cu toții ca „*pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm*“.

(Sfârșit.)

Păr. N. Pura.

Orientări...

„Buzele preotului vor păzi știința, și legea vor cerca din gura lui, căci servul Domnului Sabaot este“.

Malachia 2. 7.

În aceste zile de mari prefaceri sociale, când stăm la răspântia unei noi ere, când trăim, fără a ne putea da perfect de bine seama — zile istorice, cari cu siguranță vor aduce noi așezări în ordinea socială, când

putem constata că mulțimile sunt ocupate mai vârtos — de celea trecătoare care poate fi oare, conduita slujitorilor Altarelor? Ce ar trebui să lucreze unul fieștecare în sfera lui de activitate pastorală, pentru ca cel puțin în parte să abată relele ce ne amenință și să îndrepteze privirea omului iarăși spre ceriu.

Pentru a putea răspunde la întrebare, va trebui să facem o autocercetare a vieții și activității noastre preoțești, mai vârtos, că pe noi, „*ne-a ales dintre toți cei vii, ca să aducem jertfă Duhului, sânge și miros de bună mireasmă*“ (Isus Sirach 45, 29).

În legea veche „*care povățuitor ne-a fost nouă la Hristos*“ (Galateni 3, 24). Dumnezeu poruncește jidovilor: „*Să fiți mie sfinți, căci eu sfânt sum Domnul Dumnezeu vostru, cel ce v'am ales pe voi din toate neamurile. ca să fiți ai mei*“.

Iar leviților le grăia Domnul: „*Curățiți-vă cei ce purtați vasele Domnului*“.

Venind Mântuitorul lumii Isus Hristos ca să desăvârșească legea, — ne zice nouă preoților legii noi: „*Fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru cel din ceriuri desvârșit este*“.

Iată oglinda clară a vieții preotului: să fie sfânt, curat și desvârșit.

Vieța preotului trebuie să fie sfântă în toate manifestările sale: „*Vo sunteți lumina lumii, nu poate cetatea să se ascundă deasupra muntelui stând*“; și „*așa să lumneze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceriuri*“.

Viața preotului trebuie să fie în conformitate cu învățătura lui, cu cea ce propovăduiește. „*Preoții trebuie să fie făcătorii cuvântului și nu numai auzitorii, ei trebuie să fie pilde de fapte bune credincioșilor și de vreme ce ei încă și mijlocesc înaintea lui Dumnezeu pentru păcatele norodului său, precum Moisi, așa și dânșii mai întâi să lapede încălțămintele picioarelor sale și numai atunci să vie între tindă și altar, să steie și să se roage și să plângă.* (Un sfânt Părinte).

Dacă leviților li-se cerea curățenie cu atât mai vârtos se cere această virtute preoților legii noi, pențrucă ei încă umblă cu vasele sfinte, ba mai mult, ei ating cu

măinile lor chiar trupul și sângele Domnului, și se împărtășesc cu El.

Se poate să nu fie curății? „*Cel ce mănâncă trupul și bea sângele cu nevrednicie, judecată lui-și mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului, pentru aceia sunt între voi mulți neputincioși și bolnavi și dorm mulți!*“ (I. Cor. 11, 29—30). Înțelegem pe Sf. Pavel? Preotul fiind doctor carele vindecă pe cei bolnavi sufletește — trebuie să fie curat — căci altfel i-se poate zice: „*medice cura te ipsum!*“

Preotul trebuie să fie desăvârșit. Tot Apostolul Pavel ne-o evidențiază și aceasta: „*Tu cel ce înveți pe altul, pe tine însuși pentru ce nu te înveți? Cel ce propovăduiești să nu fure, tu de ce furi? Cel ce zici să nu curvească, tu de ce curvești? Cel ce urăști idolii, tu furi cele sfinte? Cel ce te lauzi în lege, cu călcarea de lege necinstești pe Dumnezeu*“ (Rom. 2 21—23).

Adevăruri eterne, ca și Intemeiatorul lor, sunt acestea învățături. Dacă nu le ascultăm, atunci iubim mai vârtos lumea decât pe Hristos, dar: „*nu știți că prietinia lumii acesteia vrăjmașe este lui Dumnezeu? Deci oricine va vrea să fie prieten lumii, vrăjmași lui Dumnezeu se face!* (Iacob 4, 4).

Să nu greșim însă! Nu este oprit preotului contactul cu lumea, dimpotrivă, are poruncă — să învețe toate neamurile. În contactul cu lumea însă să fie cu mare precauțiune — căci ispitele încă sunt mari.

Tocmai în acestea vremi de cataclism mondial — trebuie să lăpădăm „*toată grija cea lumească*“, căci suntem atacați din toate părțile! Francmasoneria internațională nu doarme, e agilă și perseverantă în ajungerea scopului ei.

Dacă am fost nepăsători, ori indiferenți, să ne schimbăm viața. și pregătiți bine sufletește. să pornim la luptă în numele Domnului. Arma noastră este Cuvântul Domnului, și învățătura Celui răstignit pe lemnul de ocară — pentru noi și a noastră mântuire: „*Ceriu și pământul vor trece; iară cuvintele mele nu vor trece!*“ (Matei 24, 35).

Ceriu și pământul vor trece... vor trece ceriurile, vor pieri dușmanii, biserica însă va sta, Cuvântul lui Dumnezeu va rămâne!

N'au crezut oare fariseii și cărturarii —

șerpi și pui de năpârcă" — cum îi numește Isus Hristos, că omorând pe Hristos — vor nimici învățătura Lui, și s'au fușelat amar. Păgânii erau siguri că martirizând, în chipul cet mai barbar, pe creștini, vor nimici legea aceasta așa de urgisită de dânșii și iată că tocmai „sângele martirilor, s'a făcut semânța creștinilor“.

Mare este și astăzi ura, în contra învățaturii lui Isus, căci mulți se închină: „Puteril — având drept simbol: sabia și drept templu: Cazarma, Bogăției cu simbolul: aurul și templul: bursa; Carnea, cu simbolul: Phalusul și templu: bordelul.

Familia se fărâmițează, căsătoria e nimicită de adulter, prăsila pentru mulți e o pacoste și se feresc de ea prin tot felul de leacuri și lepădări voite, desfrâul între dragostea legitimă“... (Giovano Pappini: Viața lui Isus.)

Acestea, atât de crude constatări a unei minți scilpitoare, sunt durere, actuale și astăzi.

Luminați de învățătura Mântuitorului și dacă e nevoie, cu viața primentă, vom putea să luptăm cu succes în viaa Domnului, vom paște bine turma încredințată nouă. Iar dacă nu se va schimba dintr'odată lumea mică din jurul unui fieștecăruia dintre noi — totuși — cu ajutorul Domnului, semânța aruncată, își va înfige rădăcina tot mai adânc în pământul bun și noi vom avea conștiința datoriei împlinite!

Nădejdea noastră este Isus Hristos, El

ne-a ales și chemat, El ne va și ocroti!

„Pentru aceia încingând mijloacele minții voastre, trezi fiind, toată nădejdea se o puneți în darul, care s'a adus vouă prin arătarea lui Isus Hristos... Ca fiii ascultători neprefăcându-vă cu poftele celea dintâi ale neștiinței voastre, ci după Sfântul carele v'a chemat pe voi, și voi se fiți sfinți intru toată viața, căci scris este: fiți sfinți, pentru că eu sfânt sunt!“ (I. Petru 1. (13—16.)

Aprofundând, aceste învățături și nizuindu-ne a le traduce în viața de toate zilele, dacă cei răi, bine nu vor vrea să zică, rău nu vor putea zice. »Verba movent, dar, esempia trahunt“, și astfel multe din relele ce bântue astăzi societatea, se vor micșora, ori chiar vor dispărea. Aceasta este ținte noastră, este ceiace noi dorim și pentru care, datori suntem se luptăm.

De încheiere citez pe sft. Apostol Petru: „Pe Preoții cei dintre voi rogu-i, ca unul ce și eu sunt preot și mărturie a patimilor lui Hristos, și a măririi ce va să se arate părtaș: pașteți turma cea dintre voi priveghind, nu de silă, ci cu voia și după Dumnezeu; nici cu agoniseli nedrepte, ci cu bunăvoință, nici ca și num a-ți stăpâni partea voastră, ci pildă făcându-vă turmei. Și când se va arăta mai marele păstorilor, ve-ți lua cununa cea neveștețită a măririi“. (I. 5. 1—4.)

Cluj—Calvaria, 20 Faur 1940.

Păr. PETRU DOMȘA.

Canon și restituție

De multe ori mi s'a întâmplat, mai cu seamă cu prilejul misiunilor populare, să aud pe câte un penitent, că nu și-a împlinit canonul, sau nu și-a putut împlini întreg canonul, fiindcă i-s'a dat un canon prea mare. Întrebând mai de aproape, am aflat, că în puține cazuri e vorba de canon, în cele mai multe cazuri fiind vorba de restituție. Credincioșii confundă aceste două lucruri, cu totul deosebite unul de altul, cari sunt părți constitutive ale uneia din recerințele s. taine a

Pocăinții, a satisfacerii sau a facerii destul.

Canonul e o pedeapsă vremelnică. Ni se iartă în sfânta spovedanie păcatele, adecă vătămarea ce i-o facem lui Dumnezeu prin fărădelegile noastre și pedeapsa, pe care ar trebui să o suferim în iad, adecă pedeapsa vecinică. Toate acestea pentru meritele mântuitorului. Pentru aceleași vrednicii ni se iartă și din pedepsele vremelnice. Pentru iertarea acestor pedepse ni se dă și canonul.

Impăratul David a păcătuit greu înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor și profetul Natan îl muștră cu asprime. David își recunoaște vinovăția și se pocăiește: „Am păcătuit înaintea Domnului”, zise David către Natan. „Și Domnul a ridicat păcatul de asupra ta, zise Natan, și tu nu vei muri. Dar fiindcă tu prin aceasta faptă ai dat vrăjmașilor Domnului pricină să-L hulască, de aceea, va muri fiul ce ți se va naște. A iertat Dumnezeu păcatul și pedeapsa de veci, dar i-a dat o pedeapsă vremelnică.

Pentru a ne schimba o parte a pedepselor vremelnice, ni se dă canonul. Pastorală ne-a învățat, că acest canon poate fi din rugăciune, post și elemosină. Se dă ținând seamă de mulțimea și mărimea păcatelor, precum și de capacitatea de împlinire a penitentului. Nu vom da post și ajun celor bolnavi, nici femeilor împovărate și celor cari lăptează. Nu vom da obligații de a da elemosină săracilor, elevilor, servitorilor și soldaților.

Unii preoți au obiceiul să dea slujbe în bani: ss. liturgii, acatiste, paraclise etc. Aici trebuie o deosebită prudență. Să nu apară, că vrea câștigul propriu, iar la mărturisirea proximă, chiar dacă își aduce aminte de vre-un astfel de canon, să nu întrebe cui a dat să țină slujbele, dacă nu i le-a dat lui. Să ne mulțumim, dacă ne spune, că și-a împlinit canonul, fără a întreba când, unde și prin cine. Tot așa dacă a dat canonul în favorul bisericii: lumini, ornate etc.

Neîmplinirea canonului, când ar fi putut să-l îplinească, constituie păcat greu. De aceea să dăm canon, care să poată fi împlinit și să-l dăm în termeni clari, repetând și explicând, dacă nu a înțeles bine.

Restituția, despăgubirea e întoarcerea pagubelor făcute prin păcatele mărturisite. Noi, prin păcatele noastre putem păgubi pe aproapele în corpul său, în sufletul său, în onoarea sa, în ave-

rea sa. Nu-i destul, să mărturisim aceste păcate, ci trebuie, ca pe lângă părerea de rău și propusul de îndreptare, să avem și propusul de a întoarce pagubele cauzate. Am cauzat cuiva rane și dureri, în urma cărora el a avut să sufere și să cheltuiască și nu și-a putut vedea de lucrul său, de ocupația sa, slujba sa. Va trebui să-i întoarcem toate pagubele avute. Am furat, am jefuit, ori în altă formă am păgubit pe aproapele, trebuie să întoarcem lucrul luat și toate pagubele pricinuite prin aceasta. Am jurat strâmb, cauzând pagube materiale și morale aproapelui nostru, de multeori chiar fraților și părinților noștri? Nu-i de ajuns, să ne spovedim, nu-i de ajuns să ne pară rău, că am jurat strâmb, ci va trebui să întoarcem toate pagubele, pe cari le-am pricinuit prin jurământul nostru. Am vorbit de rău pe aproapele nostru, am clevetit și am stricat numele bun al altuia? Va trebui să facem tot, ce ne stă în putință, ca să reparăm răul, ce l'am făcut, să-i redăm numele bun aproapelui năpăstuit. Aceasta însă e restituție, nu canon.

Pentru ce înșir toate acestea? Nu le-a învățat fiecare frate la Dogmatică, la Pastorală, la Drept și la Morală? Am înșirat acestea numai ca să atrag atenția asupra împrejurării, că mulți credincioși confundă aceste două lucruri. Confundă obligația de a restitui cu canonul. Ce-i de făcut? În predicile despre mărturisire să se insiste asupra acestei deosebiri și acestea să se facă și în scaunul mărturisirii. După fiecare păcat, care reclamă restituție, să i se și impună suma, sau măsura de restituit, atrăgându-se expres atenția, că aceasta e restituție, iar după exprimarea părerii de rău și a propusului de îndreptare, înainte de deslegare, să se dea canonul. Așadar să fim atenți la timpul și locul fiecăreia.

(Op.)

AVIZ: Foștii ascultători ai școlii de cantori cu voce bună, cari doresc un post la oraș, să avizeze de urgență pe păr. prof. Silviu Popa.

„Concordia“ Institut de credit și economii societate pe acții Gherla

Inscrisă în registrul bancar sub Nr. 922 din 1934
Capital social Lei 2000000 complet vărsat. Rezerve Lei 713805

Convocare

Conform dispoziției § 18 din statute, domnii acționari se invită la

a XXIX-a adunare generală ordinară

care se va ține în Gherla, la 18 Martie 1940, ora 10 înainte de amiază în localul institutului. De asemeni, se convoacă conform § 17 din statute și adunarea generală extraordinară, care se va ține în aceeași zi, după terminarea adunării generale ordinare. În cazul, dacă în acest termen nu s'ar prezenta numărul acționarilor cerut de statute, adunările se vor ține la 26 Martie 1940.

Ordinea de zi:

- I. Adunarea generală ordinară:
 1. Constituirea adunării generale.
 2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și a Cenzorilor asupra exercițiului 1939.
 3. Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație și a Cenzorilor de gestiunea anului 1939.
 4. Alegerea a 5 membrii în Consiliul de Administrație, conform § 28 din statute și alegerea Consiliului de cenzori și a supleanților.
 5. Fixarea jetoanelor pentru membrii Consiliului de Administrație și a Cenzorilor.
 6. Eventuale propuneri.

II. Adunarea generală extraordinară:

1. Stabilirea capitalului real conform Art. 62 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.
2. Vinderea casei din Piața Unirii No. 8 a institutului.

Consiliul de Administrație

Aviz

„Concordia“ institut de credit și de economii s. a. în Gherla, prin aceste avizează pe cei interesați, că din depunerile vechi, reduse în urma Legii Conversiunii, achită rata a VI-a de 10%, iar depunerile până la 10.000 Lei în întregime, rugând pe cei în drept ași ridica ratele scadente, ca să nu fim siliți a le depune la Administrația Financiară.

Gherla, la 20 Februarie 1940.

Concordia

Cassa de Păstrare din Gherla S. p. A.

In lichidare

Convocare

Domnii acționari ai băncii „Cassa de Păstrare din Gherla S. p. A. In lichidare“, sunt invitați a participa la

a III-a adunare generală ordinară

care se va ține la 7 Aprilie 1940, ora 11 a. m., în localul societății: Gherla, Piața Unirii Nr. 22, iar în caz, când nu se va întruni numărul legal, adunarea generală se va ține în ziua de 17 Aprilie 1940, ora 11, cu aceeași ordine de zi, cu orice număr de acționari.

Ordinea de zi:

1. Constituirea adunării generale.
2. Raportul lichidatorilor și al cenzorilor.
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere, descărcarea lichidatorilor și a cenzorilor de gestiunea lor pe 1939.
4. Alegerea cenzorilor și cenzorilor supleanți și stabilirea retribuțiilor lor.

Lichidatorii

LIBRĂRIA DIECEZANĂ

are în depozit un mare asortiment de

cărți de predici originale și traduceri

din autori străini cu renume.

Dispune de diferite *cărți de rugăciuni*, pentru mici și mari. Are încă pe lângă prețurile vechi, foarte reduse, câteva rânduri de ornate sacre. Astăzi materialul nu se mai poate căpăta pentru preț, cu care dăm ornatele confecționate după ritul nostru. Librăria este asortată și cu *toate cărțile de religie*, pentru clasele primare. *Librăria Diecezană* are depozitul cărților *Ilustrității Sale Dr. Brânzeu* pentru toată eparhia de Cluj-Gherla. A se cere și prin poștă. Executăm momentan orice comandă. Direcțiunna.